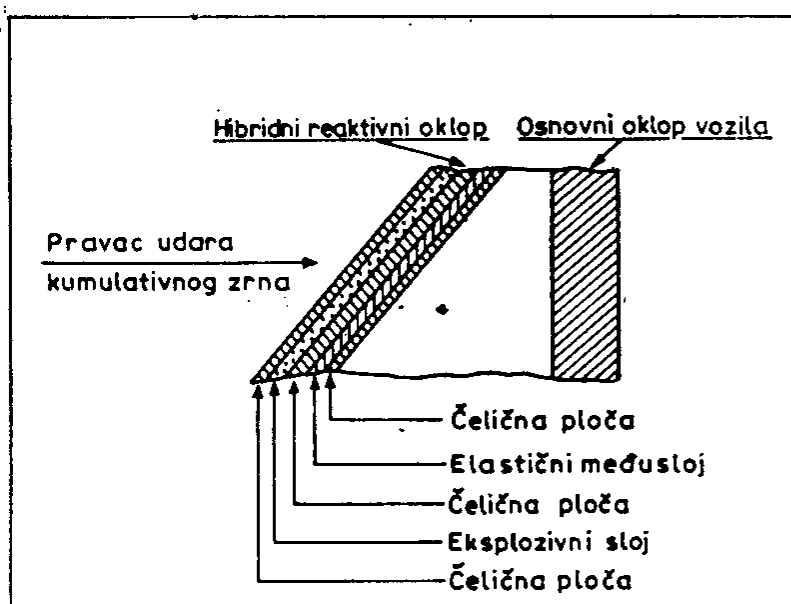

HIBRIDNI REAKTIVNI OKLOP*

Nedavno se pojavio novi tip oklopa koji znatno povećava zaštitu lakih oklopnih vozila od kumulativnih projektila. Hibridni reaktivni oklop se nadovezuje na eksplozivni reaktivni oklop (ERA) sa elementima kojim se nadomeštaju njegove slabosti. Jedna takva slabost jeste nemogućnost ERA da potpuno eliminiše dejstvo kumulativnog mlaza. Široko rasprostranjena raketa RPG-7 sa relativno malom glavom sa kumulativnim punjenjem, može probiti oko 300 mm čeličnog oklopa. Iako ERA može umanjiti veličinu proboja i za 90%, preostali efekti, kao posledica kumulativnog mlaza dovoljni su da izbace iz upotrebe većinu lakih oklopnih

Hibridni reaktivni oklop

vozila. S druge strane, zadnja ploča ERA i sama može izazvati znatna oštećenja na relativno tankom osnovnom oklopu vozila. Umetanjem dodatnih čeličnih ploča između ERA i osnovne konstrukcije, kao što je primenjeno na Centauro izviđačkom vozilu, koje je italijanska armija nadgradila sa ERA Romor-A oklopom za potrebe operacije u Somaliji u toku 1993. godine mogu se ublažiti oba problema, mada se

dodavanjem čeličnih ploča znatno povećava masa vozila.

Izraelska vladina agencija za razvoj naoružanja Rafael prva je počela sa primenom ERA, kao i hibridnih reaktivnih oklopa. Hibridni reaktivni oklop sastoji se od ERA na koji se naslanja čelična ploča sa unutrašnjim slojem načinjenim od elastičnog materijala. Ova dva sklopa spojena su tako da prednja ploča jednog predstavlja zadnju ploču sledećeg. Ovakav spoj dodatno smanjuje prodornost kumulativnog mlaza i smanjuje oštećenja zadnje ploče ERA.

Američka vojska ugrađuje na borbeno vozilo pešadije Bradley hibridni reaktivni oklop koji je razvila agencija Rafael u saradnji sa Lokid-Martinom (Lockheed Martin). Nedavno je ova Izraelska agencija razvila varijantu za lako oklopno vozilo M113. Izraelska vojna industrija proizvela je ekvivalent hibridnom reaktivnom oklopu poznat pod nazivom RAPI, sa sličnom namenom. Francuska kompanija SNPE takođe je razvila hibridni oklop koji se postavlja na konstrukciju vozila radi zaštite od projektila tipa RPG-7. Ovim oklopom povećava se masa vozila za 980 do 1900 kg, zavisno od ukupne površine koja se njime pokriva.

V. Bukvić

PRIPREME ZA LANSIRANJE POBOLJŠANOG SATELITA LACROSSE*

U SAD se obavljaju pripreme za lansiranje poboljšane verzije Lokidovog radarskog Martin Lacrosse satelita za potrebe CIA i vazduhoplovstva.

* Prema podacima iz časopisa INTERNATIONAL DEFENCE REVIEW, 9/1996.

* Prema podacima iz časopisa AVIATION WEEK & SPACE TECHNOLOGY, sept. 30, 1996.